

Nepartinis darbininkų laikraštis

Seminarie Lithuaniae Independentis
PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų
Amerikoje metams 12\$000, Lietuvoje ir kitur 1\$000
Atskiras numeris — 300 reisų
S. PAULO, Rua da Mooca, 424

**GIETUBIŲ
AIDAS
BRAZILIJOJ
JORNAL LITHUANO-EGHO**

Nepartinis darbininkų laikraštis

Seminarie Lithuaniae Independ.
Leidžia K. Uckus
Redaguoja A. Dulskas
Redakcijos ir Adm-cijos adresas
S. PAULO R. da Mooca 424

5-ti metai

S. Paulo, 1934 m. ABRIL — Balandžio mėn. 28 d.

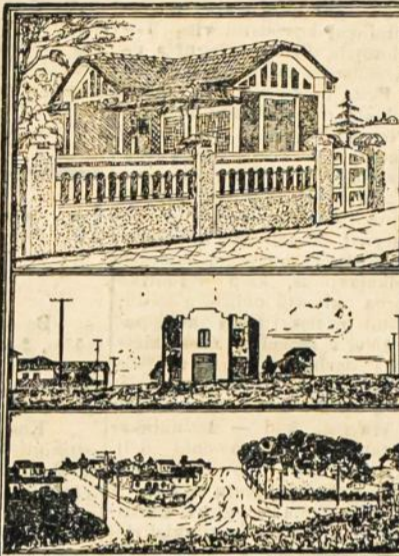
No 17 (202)

DĖMESIO

Pranešame, kad naujai atidarytas ant rua da Mooca, 374

STASIO VINKAUSKO

Lietuviškas Restoranas - Valgykla jau veikia. Čia galima gauti geriausių vietinių ir užsieninių gerimų, įvairiausių šaltų ir šiltų europietiškių užkandžių. Taip pat galima gauti pietus ir vakarenę. Valgiai europietiški ir braziliški. Kainos pigios. Lietuviai prašome atilankyti, o būsite patenkinti malonių patarnavimų. Restoranas atdaras dieną ir naktį.

VILLA ZELINA

PROPRIETARIO CLAUDIO MONTEIRO SOARES.

Naujas sklypų pardavimo planas su namais, su mažomis įnašomis ir ilgam išimokėjimui.
Sklypas 300 kv. mt. su namu vieno kambario, virtuvės, verandos ir W. C. 80\$000 mėnes. mokėsčio. Sklypas 300 kv. metrų su namu iš dviejų kambarių, virtuvės, verandos ir W. C. 90\$000 mėnes. Sklypas 300 kv. mt. su namu iš trijų kambarių, virtuvės, verandos ir W. C. 100\$000 mėn. mokėsčio. Namai bus pastatyti iš geriausios medžiagos, su langinėmis, tinkuotais ir dažytas aliejiniais dažais. Aukščiau minėti namams sklypai turi sėjinius ir liplovoms duobes, taipgi tankas, aptvorus, cementuotus takelius ir t. t. ir t. t.

NELAUKI! Skubėk užsakyti sau namą

INFORMAÇÕES: P-CA ANTONIO PRADO, 3. SOB. DAS 14 AS 17 H. DOMINGOS E FERIADOS: AV. ZELINA, 33 COM CARLOS KORKISCH CO BONDE 32. VILLA PRUDENTE.

Lietuva prades tiesiogines derybas su Lenkija?

Pilsudskis laukia Lietuvos Lenkijos derybų

Argentinos laikraščio „La Prensa“ korespondentas iš Berlyno, Vokietijos, savo telegramoje skelbia, kad pultinėse Kairio seiose tvirtinama jog šiomis dienomis įvyks oficialūs Lietuvos derybos su Lenkija, kurių pasekmėse numatoma išsprendimas tarp ligai besitęsiančio ginčo tarp šių dviejų valstybių. Pilsudskis buvo išsirengęs vykti užsienį, bet savo kelionę atidėjo dėl laukiamų derybų.

Šiomis dienomis Varšuvoje lankėsi Prancūzijos užsienio reikalų ministras Barthou kuris turėjo visą dieną pasikalbėti su Lenkijos ministrais ir Pilsudskiu įvairiais politiniais klausimais. Taip kita ko buvo pabrėžta ir Lietuva ir Prancūzų ministerio pareikštas pageldivimas susitarti Lenkijai su Lietuva Lenkija dabar turi užmezgusi gerus santykius su visomis Pabaltijo valstybėmis ir sudariusi nepuolimo sutartis su Sovietais ir Vokietija. Su Prancūzija paskutinio laiku santykiai ligi žymiai pagerėjo. Tik viena Lietuva nenori pripažinti Lenkijos „draugingumo“, dėl visoms žinomos priežasties. „La Prensa“ paskelbta žinia apie Lietuvos derybas su Lenkija, nežinia ar tai yra tiesa, bet faktas yra, kad paskutinio laiku Lietuva pradėjo keisti savo užsienio politiką. Tai reiškia manyti, kad ir su Lenkija gali būti pradėtos derybos paliekant nuosai Vakarais klausimą neišspręstus.

Ispanijoje paliosuoja monarchistus

Ispanijos pranešama, kad pabėgusių naują amnestijos įstatymą, paliosuojanti iš kėlėjimų monarchistus, kurie tik kelė gąsį prieš jauną Ispanijos respubliką tikslu atsteikti monarchiją. Generolas San Jago, kuris perėmė šiuos metus buvo nuėmė visam amžiumi kalėti už rengiamą monarchistų sukilimą, dabar jau paleistas laisvėn.

Ispanijos liaudis narimsta

Ispanijoje nerumumų banga nuolat didėja. Šiomis dienomis buvo suruostas atentatas prieš vidaus reikalų ministrą Salazar, kuomet jis važiuavo su automobiliu, buvo metama bomba, bet ji nespėjo. Visoje šalyje paskelbtas

ulermo stovis. Paskutinės žinios praneša, kad įvyko valdžios krizis — atsistatydino ministrų kabinetą. Iki šiol dar kabinetas nesudarytas.

Didelė nelaimė Norvegijoje

Iš Oslo, Norvegijos, praneša, kad du žvejų kaimai liko visiškai sunaikinti labai katastrofiškai. Tie kaimai buvo prie pat fiordo Korsneos ledynų kalnų. Ju mediniuose nameliuose gyveno apie 200 žvejų šeimynų. Vieną rytą skilo ledinis kalnas ir 9 metrų aukščio bangomis nuplovė pajūrį. Visi namai sugriauti ir daugelis jų nunešta jūron. Žuvo virš 50 žmonių. Tėvai braidžiojo vandeny apsemti iki kaklo laikydami rankose iškėlę savo kūdikius. Viena motina užlipo ant namelio stogo, kurią sekė į padalkas įsikabinę jos trys vaikūčiai. Nuslugus vandeniui surasta jų lavonai. Valdžia pasiuntė pagelbą katastrofos sunaikintiems žvejų kaimams.

Trockis apsigyvens Turkijoje

Prancūzija nutarusi Trockį deportuoti. Žinios sako, kad Trockis vėl važiuos į Turkiją ir ten apsigyvens vienoje sėloje, kaip ir seniau jis gyveno.

Ruosiasi Pirmo Geguzės šventei

Austrijoje ne tik socialistai ir komunistai, bet ir nacionalistai ruošiasi švęsti Pirmo Geguzės šventę. Yra įplatinami ateljėnukimai į darbininkus, kuriais raginama darbininkai skaitlingai dalyvauti Pirmo Geguzės demonstracijose.

Amerikos manevrai jurose

Amerikos J. V. karo laivynas pradėjo manevrus perplaukdamas Panamos kanalą į Pacifico vandenyną. Iš Amerikos praneša, kad vyriausybė nutarusi dar padidinti karo laivyną. Tam reikalui paskirta 1.500.000.000 dolerių.

Kuba reikalauja išduoti Machado

Kuba pareikalavo Amerikos J. V., kad ji išduotų buvusį Kubos diktatorių Machado Kubos telmui už didelius jo

prasižengimus. Amerika sutiko Machado areštuoti ir išduoti, bet nesurandavo „nežino“ kur jis iš Newjorko pabėgęs.

Sovietų — Lenkų nepuolimo sutartis

Lenkų laikraščiai rašo, kad šiomis dienomis bus įrašta nepuolimo sutartis tarp Lenkijos ir Sovietų Rusijos.

Vokiečiai puola Prancūzų pasienio policiją

Šiomis dienomis užpuolė prancūzų pasienio policiją ir vieną policininką smarkiai sumušė ir sulaužė jam nosį. Dėl šio vokiečių užpuolimo ant prancūzų yra vedamas tardymas.

Kasyklose zuvo daug darbininkų

Pietu Slavijoje Okan apylinkių kasyklose įvyko spragimas ir palaidojo apie pusantro šimto darbininkų. Virš 80 žmonių liko ištraukti, kiti visi pasiliko.

Brazilijos mainų prekyba su Lenkija

Brazilijos vyriausybė užsakė Lenkijos liejyklo-e pagaminti už 12.000.000 zlotų 600 kilometrų geležinkeliam bėgiu. Už šią užsakymą Brazilija mokės ne pinigais, bet ojomis, kava ir kitais savo produktais.

Nuteisė Rumunijos samokslininkus

Rumunijos kariuomenės teismas Buzare te baigė nagrinėti pulk. Precup ir kitų bylą, kurje šio mėnesio 8 dieną rengė samokslą nužudyti karalių ir įsteigti diktatūrą. Precup nuteistas 10 metų kalėjimui.

Teis pabėgusi iš Brazilijos Paskevičiūtė

Visiems sanpaučiėjams yra žinoma kad bankiniam Frizzo name tarnavo Vladas Paškevičius. Gerai prisitaikęs

prie pinigų, čiupo jų nemažą sumą ir pabėgo iš Brazilijos Lietuvon. Ten jis buvo areštuotas, pinigai atimti ir užverta byla. Dabar, kaip laikraščiai praneša, Paškevičius bylą dėl pinigų pavogimo iš Brazilijos bankinio namo, bus sprendžiama gegužės mėnesį.

VI. Paškevičius bėdamas Brazilijoje priklausė prie katalikiškų ir tautiškų lietuvių organizacijų.

Gandai apie karo ministerio atsistatydinimą

Spaudoj pasklydo gandas, kad žada atsistatydinti Brazilijos karo ministeris generolas Goës Monteiro. Klek tos žinios tikros, nežinia.

Orlaivio nelaimė

Pereitą sekmadienį São Paulo aerodrome įvyko šurpi nelaimė, nukrito orlaivis ir užsimušė geriausias Brazilijos oro laivyno lakūnas, kapitonas Djalmia Petiti. Orlaivis sudužo į šypulius padarydamas žemėje dviejų metrų duobę. Lakūno lavonas specialiu traukiniu nuvežtas į Rio de Janeiro.

Sudėgė laivas

Brazilijos uoste Arapiranga įsudėgė kompanijos Amazon River laivas „Ay-moré“. Laivas buvo įsirengęs vykti į Madeirą. Gaisras kilo nuo sproguosų gazoliu bakų.

Prokuroras nusovė žurnalista

Goyaz estado vyriausias prokuroras Colemar Natal, Goyaz mieste nušovė žurnalista João Jardim. Šios dramos priežasties laikraščiai nepažymi. Prokuroras areštuotas.

Rusija Pirmo Geguzės parada

Darbininkų šventėje, Pirmo Geguzės, Rio de Janeiro mieste Evolucionistai su kapitonu João Alberto priešaky rusiškai didelės demonstracijas, kuriose dalyvauja apie 8.000 žmonių.

Estadų prezidentai

Tuojuo po Brazilijos respublikos rinkimų įvyks estadų prezidentų rinkim.

Apžvalga

Vienas mirė, kitas gimė
 „Gimti nas pripuolamybė, o mirtis — įstatymas.“ Ir ties, kad tai ties įstatymas yra labiausiai nepermalduojamas. Ypatingai šitas mirties įstatymas traginis būna, kuomet kas nors miršta visų aplėistas, apie kurio mirtį net ir ištikimiausi jo globėjai nė puše žodžio neprataia.

Tokios mirties susilaukė vienas seniau-ias Brazilijos liet. laikraštis «Lietuvis Brazilijoje». Tas laikraštis, reikiu pasakyti, ir gi nė ligonių, dėl to jam ir turėjo ateiti gulas. «Lietuvis Brazilijoje» gimė ne tam, kad jį klaitų Lietuvos išeivių gyvenimą juos kokia švie-os kibirkaitė ir sustiprinti Lietuvos išeivio dvasią vos atvykusiu nauju ž. lin, bet tuo, kad spaudžinto žodžio pageiba sugriauti viena — kita — deimantą Lietuvos ekonominei gyvenimui, nutūmū jį dar j didesnį pesimizmą, sukirstūti vieną broį prieš kitą ir išaukti visuotiną nepasitikėjimą vieto Lietuvos prieš kitą. Tą savo misiją «Lietuvis Brazilijoje» per penkis su viršum savo gyvenimo metų atliko puikiausiai. Ne, ir jai atėjo gulas. «Lietuvis Brazilijoje» daugiau egzistuoti nebegalėjo. Visą Lietuvos išeivių nuo jo nusisuko. Skaitytojų neliko. Nes kiekvienas «Lietuvio Brazilijoje» numeris primindavo kruvinas skruodas padarytas j leidėjų. Nes «Liet. Brazilijoje» gimė tokie vietoj ir tokių žmonių rankose, apie kuriuos pagalvojus nė vienas išeivis braukia sau kruvinas ašaras nuo veido dėl padarytų jam skruodų, kurios liko, žinoma, ant visados, neatitaisytos.

Nors Lietuvos konsulas Mačiulis ta laikraštį p siėmė savo globon ir per ista laiką rėmė jį Lietuvos valstybės izdo pinigais, tokiu būdu palaikydamas «Liet. Brazilijoje» gyvybę, bet neišlikė. Ir išleidamas j pasaulį paskutinį jo numerį, Mačiulis drovėjosi apie tai pranešti visuomenei. Nors iš dalies ir pateisinama, nes «Liet. Brazilijoje» niekas neskaitė ir pranešimas visai nereikalingas, bet vis dėlte Mačiulis turėjo šį tą paarašyti.

Taip, visų aplėistas, ir užbaigė savo dienas «Lietuv. Brazilij» palaikdamas juoda dėmę išeivijoje ir didelius pėda ykus nuostolius Lietuvos valstybės izdui. Kultūriniai atžvilgiai «Liet. Brazilijoje» galėtis netenka, nes jis to mūsų kolonijai nedavė. Apžūlėtauti gali tik tie, kuriems «Liet. Brazilijoje» nusinėšė ne viena kruvina prakaito uždirbtą reišą Mat, jam gyvenam' esant, tikėjosi deri gauti. Bet dabar dingo viskas.

Tuo pačiu laiku, kaip «Liet. Brazilij» mirė, S. Paulo mieste pasirodė visai naujas laikraštis vardu «Lietuvis». Bet tas naujas laikraštis, matyt, kokiu juokda ly' išleistas ant ju ko, ar kokių apgavyčių tikslu. Nes nei redakcijos žodžio, kaip yra priimta leidžiant naują laikraštį, nei nieko Be to, visai naujai pasirodžiusi laikraščio pirmą sykį, numerys pažymėtas net 276. Aišku, kad tai yra kokių apgavyčių, ar juokda ly' darbas.

Ir kaip apie tokį laikr štį, mes negalime tarti jokios nuomėnės, o tik išreikšti jo turinį vienu žodžiu — šlamėtas.

Bolševikai yra „pilni demokratai“
 Svienu pasiuantiys Washingtono Trojanovskis savo pasikalbėjime su Amerikos spaudos atstovais pareiškė, kad bolševikų tikslas yra įsteigti „pilną demokratiją“. Trojanovskis sako, kad demokratija nė a mirusi. Priešingai, ji ai maną, kad „pilna demokratija tai tokia santvarka, kuri turi būti įsteigta“.

Boševikai ir pirmaia „demokratija“ garbindavo, tik jie „demokratija“ suprantą kitaip, negu „buržuazija“. Bet kokia ta demokratija bebūtų, ar bolševikiška, ar „buržuazinė“, vietiok turi vienoda prasme — visai gyventojai dalyvauja valstybės reikaluose ir renka valdžią. Tuo tarpu Rusij valdo Stalinas, kuris turi daug didesnę galę, negu turėjo Rusijos caras. Tai kokia čia demokratija. Či yra despotiškas žmonių pavergimas prieš jų valią.

Taigi, Trojanovskis apsimelavo prieš Amerikos žmones, sakydamas, kad bolševikai no i „pilnos demokratijos“. Jai-gu jie to būtų norėję, jie tai būtų senai padarę.

VIŠO PASAULIO DARBININKŲ SVENTĖ

Ateinantį antradienį — Pirmo Gegužės, viso pasaulio darbininkų šventė. Ją įsteigė tarptautinis darbininkų suvažiavimas 1889 metais — tas pat suvažiavimas, kuris įsteigė Antrąjį Socialistų Internacionalą.

Gegužės šventės tikslas yra — parodyti viso pasaulio visų tautų darbininkų solidarumą ir jų pasiryžimą kovoti dėl savo būvio pagerinimo ir dėl pasauliuosavimo nuo kapitalistiško išnaudojimo. Taigi, Pirmo Gegužės yra ne kokios vienos politinės partijos demonstracija, bet visų darbo žmonių šventė. Visi susipratę darbininkai tą dieną išeina iš fabriku, dirbtuvių, meta visokį darbą ir švenčia Pirmo Gegužės darydami savo jėgų apžvalgą.

Mes darbininkai Gegužės Pirmąją vadiname dar darbininkų kovos dieną. Bet nereikia manyti, kad darbininkų kovos jėga yra tik ginkluose, ir kad toji diena turi būt paversta j ginkluotos kovos dieną Darbininkai kovoja ne vieną dieną, bet visą laiką. O Gegužės Pirmoji yra darbininkų šventė, laike kurios yra padaroma darbininkų kovos apžvalga.

Viso civilizuoto pasaulio kraštuose, kur yra šiek tiek laisvės, sustoja visi fabrikai ir dirbtuvės, darbininkai išeina j gatves, ruošia mitingus ir padaro savo laimėjimų ir pralaimėjimų apžvalgą. Suprantamas daktas, kad toks darbininkų jėgos demonstravimas negali patikti išnaudotojams. Dėl to jie stengiasi sutrukdyti darbininkams šie-ti Pirmo Gegužės. Dėl to kiekvienais metais prieš Pirmo Gegužės, buržuazija išsigąsta ir suorganizuoja savo samdytas jėgas trukdyti darbininkams šve-ti jų šventę ir

ruošti demonstracijas. Dėl to, žinoma pasitaiko ir kraujo praliejimų.

Bet augant ir tvirtėjant darbininkų judėjimui, jų priešai da rosi vis silpnesni ir tokių kruvinių susišovimų mažiau besitaiko.

Visi žino, kad savo šventėje darbininkai ginklais dar niekur ir niekuomet nežvangino, nes tai darbininkams suteiktų tik žalos — tą dieną suorganizuotos visos jėgos prieš darbininkus, — bet vis dėl to buržuazija pati drebu tą dieną ir tą baimę stengiasi įkiepyti ne susipratustoms minioms aiškindama joms «raudonąjį pavojų» iš darbininkų per Pirmą Gegužės. Tai buržuazinė provokacija. Darbininkai kovodami visą laiką su išnaudotojais, Pirmo Gegužės jie tik švenčia ir nustato tolimesnį savo kovos frontą. Pati buržuazija tą dieną žvangina ginklais, o ne darbininkai.

Per Pirmą Gegužės darbininkai nustato tolimesnį savo kovos frontą įvairiais reikalavimais. Taip daugelį metų svarbiausias Pirmosios Gegužės obalsiu buvo atnionių valandų darbo diena. Apart šitų grynai ekonominių reikalavimų, darbininkai keldavo taip pat ir opius politinius reikalavimus, kaip visuotinio balsavimo, arba kitokių politinių teisių; kartais keliami protestai prieš karo pavojų, prieš žiaurią reakciją, arba kitas koks visiems darbo žmonėms svarbus reikalavimai iškyla Pirmo Gegužės dienoje.

Be visų svarbiausių Pirmo Gegužės turinys yra tas, kad — darbininkai sudarydami tam tikrą visuomenės dalį, kurios reikalai skiriasi nuo kapitalistų ir kitų visuomenės sluoksnių reikalų, ir kad tiems savo reikalams ginti, darbininkai privalo vienytis ne tik kiekvie-

noje atskiroje šalyje, bet ir tarptautiškai. Nes kova prieš ekonominį išnaudojimą dar toli gražu nėra pabaigta, ir ji nepasibaigs, iki nebus iš pačių pamatų pakeista dabartinė visuomenės sistema.

Tam didžiam tikslui darbininkų vienybė ir solidarumas turi būti ugdomas viso pasaulio darbininkijoje. Nes visų darbininkų likimas jungiasi j daktą. Ypatingai šiame laike, kuomet kapitalistinis pasaulis pasidavęs gyvuliškam nacionalizmui rieda j tarptautines skerdynes, kuomet kruvinoji reakcija vis labiau kelia galvą ir visų žiaurumu puola darbininkus, — šiuo momentu viso pasaulio darbininkai turi parodyti Pirmo Gegužės tarptautinio solidarumo dvasią tam didžiam tikslui pasiekti — atmušti gyvuliško nacionalizmo ir augančios tarptautinės reakcijos pavojus. Tegyvuoja Pirmo Gegužės tarptautinė darbininkų solidarumo diena!

Ir mano pastaba

Be spaudžinto — žodžio, be laikraščio, žmogus yra aklas. O skaitydamas visus mūsų Brazilijos lietuviu viešus ir slaptus laikraščius, žmogus gali likti kvailas.

Kad tai gryna tiesa, mes galime įsitikinti iš to, paėmę j rankas ir paėmę „darbininkų“ laikraštuką „Mūsų Žodį“. Ypatingai savo „darbinikiškų“ smarkumu atsizymi jo 5 numeris, kuris išėjo daug pilnesnis, kaip j redakcija sako, šmeižtų ir piemeniškių pludimų ant kitų laikraščių jį redaktorių bei bendradarbių, ko visai nesitikėjau rasti „darbinikiškam“, kaip jis reklamuoja, laikraštuke.

Štai atvertus jo pirmą lapą, randi straipsnelį „Fašistai susistumdė prie tautiško lovio.“ Juk tą mes matome, kad stumdosi dėl pirmenybės fašistai, bet nuo jų neatsilieka ir „draugai“ komunistai. Tik prisiminkite „draugai“, kaip jūs stumdėtės tarp save už pirmenybę 1932 m. ir dėl to vienas kita ėmėte skusti policijon. Taigi ne vienam savo draugui perbraukėte per nosį kiaušiška ranka kaip A. Marmai, Gėrulaišiu ir k.

Toliau „draugai“ rašote apie „socialistų melą“ norėdami nusiplauti rankas nuo plėšiko Povilo Keiterio. O juk P. Keiteris irgi stumdėsi su jumis, „draugai“ 1932 metais dėl čino, ir jis laimėjo — jam buvo pavestas raud. pag. izdas, jis raud. vėl. kabino ant stulpų ir su vėliavomis buvo sugautas ir padėtas kalėjiman. Dabar jo išsižadate, nes dabar sėdi kalėjime ne už darbininkus, o už ginkluotą plėšimą. Nesmagu dabar, tiesa. Bet irgi tiesa, kad P. K. buvo jūsų tarpe stambi „revoliucinė“ figura.

Jūs „draugai“ kaltinate redaktorių Dutkų ir korespondentą Darbininką, kam toks biauirus dalykas buvo iškeltas. Tarkiuo savo protavimu parodote patys, šaive, kad esate nedakepe, fašistų įpastumdėliai ir pikti šmeižikai rimtų darbininkų.

Mūsų stalincai laiko dideliu prasižengimu ir net pašalinu iš savo tarpo toki savo draugą, kuris užėjęs kavinėn išgeria kavą ne su stalinu. Bet „draugai“ visai tyli, kaip „draugas“ Litvinovas baliavoja su žiauriausiais šių dienų darbininkų priešais, kaip Hitleris, Musolini ir k. „Draugai“ turėtumėte skelbti kovą ir Litvinovui.

1933 m. „Mūsų Zodyje“ buvo apšmeižtas ir renegatu išvadinatas P. Jonušis, kuris Rio de Janeiro turi batų dirbtuvę. Jeigu „draugų“ paleistas šmeižtas ant Jonušio būtų tiesa, kaip jie sako, kad suka darbininkams, tai pas jį darbininkai nedirbtų po kelis metus.

Šino kartu tik tiek. Nes „draugų“ visus šmeižtus nagrinėti gaila taip braugios laikraščio vietos. Ir „draugai“ stalincai turėtų nors kartu susiprausti ir mesti šmeižtus nekaltus asmenis.
 Tėvynės Mylėtojas

Penkių metų planas Anglijoje

Už mėnsio laiko Londono prasidės Anglijos socialistų kongresas, kuriame bus svarstomas visiško Anglijos socializavimo planas, kuris turėtų būt įvydytas 5 metų begyje. Plane numatoma pirmoje eilėje įvalstybinti vis geležinkeliai, laivai, aviacija, uostų aptarnavimas, pilieno ir geležies industrija, ginklų fabrikai, cheminių produktų gamyba, audimo fabrikai ir žemės ūkis.

Padedant šį planą realizuoti, pirmiausia būų įvesta pramonė, prekyboje, ūkyje ir susisiekime griežta kontrolė, kol pamazū penkių metų begyje, viskas būtų paimta valdžios žinton.

Perėjus vyriausybei pramonę ir prekybą, būtų keičiama ir socialinė santvarka. Bedarbiams pašips numatoma padidinti 2 svarais sterlingų j savaitę,

nustatyti 40 valandų darbo savaitę; priverstinio vaikų amžius pailginti iki 15-16 metų; darbininkam sulaukus senatvės ir jauniems nustojus sveikatos duoti pensiją. Pensijų ir subsidijų fondas būtų sudarytas iš specialių mokesčių nuo stambių privatiškų nuostybių.

Už nuosavintą privatišką turtą vyriausybė mokėtų per tam tikrą laiką atlyginimo mokesči.

Be to, plane numatoma panaikinti lordų rūmai ir net įvesti šalyje kolektyvine ūki sistema.

Socialistų lyga tikisi šį savo planą įpraves i gyvenime, turėdama omeny ne laukia didelį darbiečių laimėjimą įvykusios miestų valdybų rinkimams ir bendrai matydama plačių Anglijos masių pritarimą Socialistų lygai.

Ar Paaiskės Slaptoji Panama

Argentinos lietuvių visuomenę dabar interesoja vienas labai aktualus klausimas, raš „A. L. Bilsas“ būtent, ar bus iškelta viešumon ta begėdiška slaptoji panama, kurią klerikalai saugojaudami keltoti metni tesia, Lietuvos valstybines ir visuomenines lėšas šinkuodami.

Kun. Janilionis taip vikriai prisiėso prie Argentinos lietuviams skaitanuo paramos, kad jis beveik vienų vienas (jei neskaityt kun. Bumšos ir dar kelių akly daktų) jas sunaudavo. Tretį metai jokios atskaitos neskelbiamos. Visuomeninės Argentinos lietuvių organizacijos jokios kontroliuojančios galės neturi. Visur girdisi pasipiktinimas klerikaliniu antplūdžiu, valtybinių ir visuomeninių lėšų malversavimu, klerikaliniu lizdo stiprinimu Lietuvos sąskaiton ir prasileikiančio su dora tų valdinamų katalikų vady prabangio ir dvasiškiams neprideramu gyvenimu.

Siekdami savo kakinikiškų tikslų kunigai kartais paglostydavo, pslimendavo jų pačių nepasiekiamai Lietuvos valdžiai, bi tik ilgiam litus vōtyt. Savo moralybės nuopolinai jie parapijos organo „Svyturio“ skiltyse gelbėjo panigirikomis ir atkakliu, begėdišku šmeižimu visų, kas tik drįsdavo kritiškai pažvelgti j klerikalinį jo narvą. Iš balto jie darė juoda o juoda balindavo vis eimant savo siauros, slaptos ir atkaklios klikos sumetimais.

Šie dalykai tai tikrai yra įdmi medžiaga Argentinos lietuvių istorijai.

Apsivedimu

Jaunas, gszus, rimto būdo energingas ir blaivus vaikiną paleško panelės apšvedimo tikslu ne vyresnės 25 metų amžiaus. Su pirmu laišku būtinai foto. Pareikalavus grąžinsia. Paslaptis garantuota. Laiškus siųsti: M. V.—čiui, Rua da Mooca 424. S. Paulo

APSIVEDIMUI

Energingas 22 metų amžiaus vaivinas, rimto būdo, nevartoja svaiginamų gerimų, ieško panelės nevyresnės 25 metų amžiaus apšvedimo tikslu.

Su pirmu laišku būtinai foto. Atsakysiu tik j rimtus laiškus.

Adresuoti: J. Pačiūnanas. Rua da Mooca, 424. S. Paulo

PIETU AFRIKA

Afrika dar vadinama „juodoju žemynu“, iš dalies dėl to, kad ji yra juodu žmonių kraštas, anči šventraščio — Chamo palikuonių gyvenama.

Mes apie Pietų Afriką nežinojome iš geografinio vadovėlio, ar iš kurio išleivio. Dėl tokio menko žinojimo kartais ir kuriozų būva: Lietuvos vyriausybei nutarus 1930 m. sausio mėnesį įsteigti Pietų Afrikoje Lietuvos konsulatą, Kauno dienaščiui nežinojau, pav., kad Cape Town ne tas pats, ką ir Cape Horn, — jie buvo net paskelbė, kad konsulas busias Rago mieste, o tokio miesto Pietų Afrikoje dar kol kas nėra. Pats Cape Horn yra Pietų Afrikos kyšulys...

Čia skaitytojai pateiksiu kiek žinių apie tą mažai žinomą mums šalį ir, butent, tą Pietų Afrikos dalį, kur teko per dvejus su viršum metų gyventi ir susipažinti su gana gausinga lietuvių išsiviečių kolonija.

Toji Lietuvos išsiviečių kolonija nėra maži: 300 ar 400 lietuvių tautybės žmonių ir apie 65.000 Lietuvos žydų.

Nuvykti į Pietų Afriką — reikia ir laiko ir pinigų. Kaip tiki, pav., iš Kauno į Pietų Afriką, aišku iš šitokio prilyginimo: važiuojant iš Londono į Cape Town greitaisiu p. šio laivu, reikia 17 dienų. Šiurp kitais laivais kelionė užtrunka 23, 27 ir net 35 dienas! Iš Kauno į Cape Towną — apie 10.000 kilometrų.

Cape Towne porą su viršum metų buvo ir Lietuvos konsulas.

Lietuvių Cape Towne beveik ir nėra: vos keletas žemųjų. Viena yra mišri šeima: vyras vedė negrę, turi keletą dukterų — visiau juodos, posiau baltos; jis turi gyventi tarp negrų, nes baltos žmogaus poelgių įstatymais, susigimintavęs su juodukais baltasis turi pasitraukti iš baltųjų žmonių bendruomenės. Sako, „susitrefnijęs“. Visi kiti lietuviai išsiviečių gyvena Rand apylinkėje, t. y. Johannesburge, Pretorijoje, ten, kur aukso kasyklos. Ir prie aukso, kurį kasa prievolės būdu rekrutuojami katrai negrų, mūsų žmonės prieina tikrai sunkiu praktiko darbu rubų siuvyklose, skalbyklose, mažose krautuvelėse.

Mūsų emigracijai Pietų Afriką „neinka, kaip sakysime tikty Kanadą, ar derlingi Pietų Amerikos plotai. Derlingos žemės Pietų Afrikoje nedaug, bet jos būna retai, upių maža. Ukle, kur nėra tinkamos plūgii ir akečioms žemės, tai avių ir karvių ukis, ganyklų ukis. Pajuriuose, bent dviejų — trijų šimtų mylių pločio jangtoje žemė labai derlinga, bet ji jau nuo senai gyvenama ir naudojama: javų ir daržovių ukiai, sodams, vynuogynams, enkrus nendrės plantacijoms. Pradėti ukininkai P. Afrikoje be \$7.000 ir be gero susipažinimo su klimatu ir kitomis krašto sąlygomis, v sau neįmanoma.

Pietų Afriką — aukso kraštas. Pūrė viso pasaulio aukso gamybos yra Pietinėje Afrikoje. O kur dar deimantų kasyklos? O anglis? Tie gamtos turtai ir padarė P. Afriką negirdėtų dar galiūnių ir azarto kraštu. Pragyvenimas čia brangus.

Šiurp mūsų emigrantai darbiūnku

Turėjo prasidėti Rusų-Japonų karas

Jautriausias pasaulio politikos taškas yra Tolimieji Rytai, arba Rusų-Japonų karo pavojus, — sako trėmtinys F. Nitti, buvęs Italijos premjeras. Tai patį tvirtina ir kiti politikai: to neslepia ir Rusija.

Dabar laikraščiai rašo, kad šitas karo pavojus atitolintas, nors taika ir neužtikrinta.

Kad karo pavojus laikinai atitolintas, tvirtina pati Maskva. Ir štai dėl ko. Rusai tikrai buvo įsitikinę, kad tuojus po Velykų, japonai pradės užpuolimą ant Sovietų Rusijos. Bet užpuolimas nevyko, todėl ir manoma, kad karo pavojus laikinai liko atitolintas. Bet Maskva vis dėl to nemanoma, kad taika yra jau užtikrinta. Priešingai, rusai, yra tos mano nonė, kad — karas neišvengiamas. Ir jis gali prasidėti už dviejų — trijų mėnesių, o gal ir už metų, bet vistiek prasidės nes karo priežastys yra labai giles ir p-stovios.

Tiktai vieni japonai, iš kurių laikinai užpuolimo, paskutiniiais laikais pasidarė dideli optimistai ir apie karą nenori kalbėti. Net jų spaudai uždraudta spausdinti visokias kalbas apie karą ir ginklavimą. Bet rusai šitam japonų

optimizmui netiki. Priešingai, kuo didesniais dedasi jie taikos šaltiniais, tuo daugiau rusai jais nepasitiki. Nes jeigu japonai ištikrųjų uesiruotų karui, tai kokiems gi galams jie dabar paskubomis tiesia Rusijos pasieniu geležinkelius grynai militaristiniiais tikslais? Kam jie gabena iš Japonijos kariuomenę ir koncentruoja Rusijos pasieniu?

Tiesa, viešai ir Rusijoje apie karą dabar mažiau kalbama, negu du mėnesiai atgal: tačiau privatiniuose pasikalbėjimuose Rusijos vadai nei kiek neslepia savo nuomonę, kad Japonija gali pradėti karą bet kurį dieną.

Toliau Sovietų vadai tvirtina, kad nors karo jie labai nenori, tačiau Japonijos jie nebijo. Rusija dabar esanti tiek pasiruošusi, kad ji lengvai atremianti kiekvieną p-šo ataką.

Porą metų atgal Sovietų pozicija rytuose buvo silpna. Bet dabar jau kas kitą. Rusai turi sutraukę tenai didelę armiją, kuri, karui kilus bus jau ant vietos. Be to, rusai nutiesė antrus bėgius Sibiro geležkeliu ir turi didelį oro laivyną, kuris gali bile laiku nukelti Japonijon ir susprogdinti jos miestus ir uostus.

P. Afrikoje nėra vetos. Juolus darbus čia dirba negrų, galį mesti vien tikti maišu, arba kukuruzais. Gerėnims darbams pakanka jau seniau įgyvenusių baltų žmonių, tad ir utelvis sveikšali, noje su jais konkuruoti, nėra pageidaujamas.

Prekybos atžvilgiu — P. Afrika yra rimta rioka, nes nemaža maisto vienukia, ar kitokia forma ji išleidžia ir reikalauja. Ten rinkon veržiasi įvairių kraštų gamintojai: kanadiečiai su kviečiais, argentiniečiai — su mėsa, Jungtinė Valstijos — su automobiliais, Anglija — su visokiais dirbiniais ir knygomis, Cekoslovakija — su avaline, Latvija — su saldaisiais ir rugintais agurkais ir kopūtais, Vokietija, Francūzija ir Airija — su bulvėmis, Japonija — su tekstilės gaminiiais. Ir Lietuva buvo pradė-

jusi bantyti. Tai toks pravažiuojančio pirmasis įspūdis, pajautintas dar ir pačiu Cape Towno miesto charakteriu. Visur viskas angliškai, tik visose valdžios įstaigose visur ir viskas dviem kalbom: angliškai ir afrikaans (afrikoniškai).

Pačiame gyvenime susiaskirstimų didelių nesimato, bet įtemimo jaučama. Anglas, iėdidis su savo aukšto kultūra, tolimas, neprieinamas; o „afrikanderis“ — boeras, užsidaręs savy, niūrus, paviršutiniškai mandagus.

Ir vieni ir kiti, vadinas, ir anglai ir boerai, praktiškai žmonės, nesivaduoja alstromis ir sentimentalais: jie žino, kad čia pat, beveik po vienu stogu jie turi didelį pavojų, tai — juodasis jų pavergtas žmogus ir pusjodis, jų tėvų santykių su hotentotėmis išdava. Karl. V-ras

SIUVYKLA

Marijampolė

ANTANO NIZEVIČIAUS

ir J. SINKEVIČIAUS

Rua Alfonso Arins, 46 (CANINDÉ)

Siuvame vyriskus kostiumus, kariskas ir kitokias uniformas. Darbas geras pi.uz. Turime pasirinkimui visokiausios medžiagos nacionalinės ir užsieninės. Jei norite turėti gražiai pasiūtus rubus, kreipkitės į mūsų siuvyklą. Būsite patenkinti.

Nedarbas

(Aš iš 16 ar.)

pas savo seserį paskolinti dvidešimt su, bet tenai taip pat rado tokį skurdą, jog nė žodžio netarini šėrė verkti ir, tade jos abi labai verkė. Išėidama ji prižadėjo atnešti kašnelį duonos, jei tik jos vyta tušiom negrįšas.

Vyras nepateina. Lyra. Ji pasislepia už durų; stumbūs laimė tekai po jos koju; vandena duklės skverbiasi po jos plonus rūbus. Kartais, netekusi kantrybės, nepaisydama liūties, ji išėina ir eina iki gatvės galo pažūrėti, ar nepareina, t. s. kurio ji taip laukia; ir grįžta ji sušlapusi ir šiuosto rankas į savo plaukus, kartais ją nukrato drebulys; ji vis laukia.

Pereiviai ją stunda. Ji susitraukia, kad nie an nekludyti. Vyras žiūri jos veidau, kartais ji jauči šiltą alsavimą ant savo kaklo. Tarsi vi-as įartinasis Paryzius, parvina gatvė savo žiau-

ria švies, savo užimu norėtų ją paimiti ir blyksti griovelin. Ji alkana — vadinasi, visom priklauso. Priešais — kepėjas; ji ma-to apie mažytę, kuri viršui miega.

Pagaliau p-strodo jos vyras. Jis bafiai slenka, glaudomasis prie namų, kaip nusikaltėlis. Ji skubiai prišoko ir ilgesingai žiūri į jį.

— N. l murma jina. Jis neatsako ir nuleidžia galvą. Tada ji pirma, mirtinai išblyškus, lipa viršuo.

IV

Višų mergaitė nemiega. Ji nubudo ir, žiūrėdama į gestanti žvakigalį ant stalo krašte, mašto. Kežkas baltinas, liūdna reiškiniai šio, septynerių metų me gaitės, veide jos auvytu-tuose ir, kaip sobrendusios motės, rimtose bruožuose. Ji sėdi ant krašto dėžė, kuri atstoja jai patalą. J's bėsos „nukarusios kojytės dreba; kaip lignistos išlytės rankutės glaudžia prie kūtinės skarmės, kuri ja dengia. Ji jaučia krūtinėj karštį, ugnį, karą norėtų užgesyti. Mašto. Ji

niekados neturėjo žaislu. Ji negalinti eiti mokyklo, nes neturinti kurpačių. Atsimena, kaip jis motina, rados, jau senai, vedžiojo ją saulės šviesoje. Reikėjo persikraustyti, ir nuo to laiko jai, rados, didelis šaltis siaučia namuose. Ir todėl ji nepatenkiata; ji visados alkana.

Tai toks gilus da'ymas, kurį ji nagrinėja, negalėdama suprasti. Vadinasi — visi alkani? Ji bandė su tuo apsi-prasti, bet negalėjo. Tur būt ji per ma-žą, gal tam žinoti reikia suaugusių. Jos motina, be abėjonės žino šį dalyką, kuris slepiamas nuo v. lku. Joigu ji išdrįstų, tai paklaustų: kas jus leidžia pasaulin, kad taip alktumėt?

Paskum pas juos taip nedailu! Ji žiūri į langą, kur kabo maišas, į nuogas sienas, į baltus be koju, visą šito tvarto gėdą, kurį nedarbas sibiauriao savo nusiminimui. Vargšė nežinle tariasi tik sapnavusi šiltus kambarius su visokiais blizgančiais daiktai; užsimerkia, kad vėl galėtų visa tai pamatyti; perėjusi per plonytes blakstienas žvakigalio šviesa tampa didžiųjų aukso spindėsių, kur ji norėtų jelt. Bet papučia švėjas, pro langą

S. Amerikos lietuviai

Apskačiuojama, kad apie pusę lietuvių tautos gyvena ne Lietuvoj, o išsiviečių išsiblaškusių, po visą pasaulį. O apie pusę lietuvių išsiviečių tautos gyvena Amerikos Suvienitoso Valstijose. Ir toji išsiviečių dalis turėjo ir dar tebeturi didžiausios reiksmės Lietuvai. Š. Amerikos lietuviai kaip seniausi lietuvių emigrantai apsigyvenę laisvoje šalyje, yra vispusiškai stipri lietuvių tautos dalis ir pačiai Lietuvai, ypatingai jai besikuriant, yra davusi ne tik medžiaginę didelę paramą, kurios Lietuva buvo labai reikalinga, bet taip pat davė jai ir intelligenčių jėgų — visuomenės veikėjų, muzikų, dainininkų ir k. Dar ir šiandien Lietuva kiekviename sunkiame savo momente, visuomet kreipiasi į juos, Š. Amerikos lietuvius. Ir jie neatsako jai eiti pagelbon šlokiu bei tokiu būdu Lietuvos nepasisekimo momentuose ir jai padėti. Galima tvirtinti, kad tik dėka amerikiečių, Lietuva prisikėlė ir ekonomiai sutvirtėjo.

Š. Amerikos lietuviai, kaip kultūringos ir laisvos šalies gyventojai, ne tik medžiaginai liko stipresni už kitus savo brolius gyvenančius Lietuvoje ir kitose šalyse, bet ir dvasiniai yra stipriausia lietuvių tautos dalis. Pradžioje savo emigracijos, be abėjo, skurdo ir jie. Bet laiku bėgant stiprėjo medžiaginiai, augo jų ir dvasiniai gyvenimas: augo intelligenčių skaičius, didėjo ir stiprėjo organizacijos, plito laisva spauda. Ir šiandien, po kelių dešimčių metų, lietuviai Suvienitoso Valstijose sudaro, tartum, naują Lietuvos valstybę už Lietuvos ribų. Ir toji „valstybė“, reik pasakyti, daug kuo praeiksta pačią Lietuvą.

Š. amerikiečiai turi daugybę visokių profesionalų, advokatų, daktarų, inžinierių, finansininkų, žymių politikų ir visuomenės veikėjų. Amerikiečių periodinė spauda yra didelė. Toje srityje Lietuva negali lygtintis. Nes didžiausi lietuvių laikraščiai yra amerikiečių. Mokyklų jie turi taip pat daug. Taip pat jie turi savo teatrus, savo radio va'andus beveik kiekvieną dieną savaitėje. Visi Amerikos lietuviai gali klausytis lietuviškų radio programų — pranešimų, muzikos ir dainų. Kiekviename lietuvių apgyventame mieste lietuviai turi savo auditoriją kur ruošia paskaitas, prakalbas visokiuslais klausimais. Lietuvių ruošiami koncertai, kuriuos lėpido žymus vietos lietuvių dainiūnkai, o jų nostinga, ne tik lietuvius vilioja, bet ir kiti tautų žmonės. Ten lietuviškos dainos balsas skamba ne tik teatruose bet radio bangomis. O jų klausosi ne keli desėtkai, bet tūkstantai žmonių.

Nors tarp amerikiečių yra visokių srovių žmonių, bet didžiausio atkingumo kultūriniam gyvenime priduođa socialistai. Šilpniausi yra, vadinami tautininkai ir kunigai rateliai. Ir reik manyti, kad su laiku jie visai išuys. Mat, jų sukurti rateliai nebeatinka laiko avasiai. Ypač tas rodo „tautiškos“ amerikiečių spaudos menkėjimas, o socialistų augimas.

Ar mes Pietų Amerikos lietuviai kadaa pavyšime šauriečius? Dar tur but negreitai? Neva.

OALAS.

Lietuvos Naujienos

APIE IVAIRIUS DALYKUS

PLĖSIMAI IR ŽMOGŽUDYS- TĖS LIETUVOJE

Pastarąjį laiką kairiosiose Lietu-
vos vietose pradėjo rodytis plėšikų gau-
jos. Be kelių apiplošimų, jie įvykdė net
keleta stambių žmogžudysčių.

Kovo 6 d. kriminalinės policijos
Kauno apygardos vyr. polic. Selminstraitis
ir Žalio nuov. polic. vachmistr. Žu-
kauskas nuvykę į Žuvų vienk. pas Šiš-
ka ir darė patikrinimą ieškodami vogtų
daiktų. Pas Šišką rado daug vogtų daik-
tų, bet paties Šiškaus ir jo draugų, kurie
tuo laiku ten buvo, negalėjo suimti, nes
įvyko susišaudymas, kuriame liko suka-
uzaišti Selminstraitis ir Žukauskas, kurie
vėliau abu mirė. Plėšikai pabėgo. Polici-
ja visu energingumu daro žygius pikta-
darius sulaikyti.

Kovo 6 d. Panevėžio apskr. Suba-
čiaus valsč., Pelyšių dvare kloune, rasta
negyvas to dvaro savininkas Antanas San-
kauskas. Galvojama, kad dvi žaidė, pada-
rytos rankena šaukamo ginklo. In conti-
nuota savižudybė, bet, Szakausko mirties
aplinkybės bityrinėjant, paaiškėjo, kad
jis nuzudytas.

Kovo mėn 8 d. Biržų policijoj pa-
aiškėjo dar vienas baisus žmogžudystė.
Pati žmogžudystė jau daugiau kaip prieš
savaitę įvykdyta. Iš turinčių davinų pa-
aiškėjo, kad Garbaskas Juris, 24 m. š.
m. vasario mėn. 27 d. anketi rytą Užai-
lių k. Biržų valsč. kirviu sukopjo to kai-
mo stambų uklininką, turintį 51 ha ze-
mės ir pasiturinčią gyvenusį A. Kutra, 70
m. amžiaus ir jį taranė A. Kiselytę
apie 40 metų amžiaus.

Žmogžudys savo baisų darbą įvyk-
dęs laisvas užkasė į tiesę A. Kutra
kloune žemėje metro gilumoje.

Žmogžudys yra tarnavęs pas p. A.
Kutra ir kilęs iš Vabalniuko valsč. Bart-
kunų kaimo.

Lavonai tebėra žemėje paslėpti, su-
imtas žmogžudys kaltu pripažino. Kvo-
ta stropiai vedama.

Kovo 7 d. apie 8 val. vak. pas pil-
vilčinską Juozą, gyv. Viltrakių km.,
Žvirgzdiškių valsč., Sakių apskr., atvyko
jo pažįstamas kaimynas M. Barzdaitis,
gyv. Žardelių km., Barzdų valsč. Jiems
beišnekučiuojant staiga paigirdo laukę
šūvis. Jų sveikas M. Barzdaitis pašokęs
atkabino iš vidaus užkabintas duris ir įsi-
leido į vidų Vilčinskams pažįstamą Nar-
keliuą Motiejų iš Prankabudžio kaimo
ir dar vieną nepažįstamą.

Barzdaitis ir kiti plėšikai išsitraukė
revolverius ir liepė visai Vilčinskių šeimai
sustoti vienan kampan, užkramtin. Parei-
kalavau atiduoti pinigais. Vilčinskienė O-
naitė 400 litu, o Vilčinskas 70 litu, ku-
riuos buvo gavęs už parduotus iš vakaro
Pilviškiuose bekonus. Plėšikai tuo tarpu
tuo nepasitenkino ir reikalavo atiduoti
dar 2.000 litu. Vilčinskai gynėsi, kad rei-
kalaujama suma pinigų neturi. Tuomet
vienai plėšikai pradėjo j juos iš revolverių
šaudyti — kiti kustuvis ir kirviu kap ti
Mirtinai nukauta (kirviu perskelta
galva) Vilčinskienė Ona ir nukanta tar-
naitė Kudirkaitė Elzė. Sunkiai sužeistas
revolverio šūviu į gerklę ir ranką J.
Vilčinskas, o taip pat persauta ir kustu-
vu perkirsta galva tarno Kėvelaitis Ka-
zi. Lengviau sužeista kita taranė Kėve-
laitė Jadvyga: kustuvu sužalota tik galva.
Vi-i sužeistieji hukautieji sugriuvo ant
grindu.

Plėšikai manydami, kad visi jau ne-
givi, suvilko juos į vidurį aslo, išriklavo
vienon eilėn ir išėjo laukan padegę na-
mus. Jiems išėjus, tarnas Kėvelaitis pašo
kęs išbėgo ir pasislėpė degančiame klou-
ne. Jo sesuo J. Kėvelaitytė šoko pro lan-
gą ir leidosi bėgti pas kaimynus. Užlegę
trobesius ir nestebėję pasprukusiųjų,
plėšikai grįžo į grietį ieškoti pinigų. At-
sipeikėjęs Kėvelaitis išbėgo iš degančio
klouno, išgirdęs prie grieties kalbant, pa-
manė, kad atbėgę kaimynai — suūko
„Gelbėkit!“ Plėšikai paleidę j jį keleta
šūvių pasifalino.

Rytojais dieną įvyki) vieton išvy-
ko Naumiesčio Apyl. teismo tarlytojas S.
Šimulionis, Naumiesčio nuov. pol. v. kas
V. Strapus su 3 policininkais, Val. t. sau-
g. pol. vald. Marijampolės rajono v. rė.
Šneideris, Vilka. saug. pol. vald. Rugys
ir apylinkės punkto policija. Tik skubus

T. tarlytojo S. Šimulionio įvyki) vieton
atvykimas, davė galimybes išaiškinti nu-
sikaltimą, nes plėšikas pažinojusis Kėve-
laitis, davęs parodymą (po savo parody-
mu vos spėjus pasirašyti pusę pavardės)
apalpo ir neteko sąmonės. Policija leido-
si plėšikų ieškoti. Plėšikas M. Narkeliu-
nas pamatęs atvažiuojant policiją, leido-
si iš namų bėgti. Reikalaujant policijai
sustoti ir pradėjus šaudyti Narkeliunas iš-
sitraukė revolverį, pats į galvą mirtinai
nušiojė. Vilčinską paguldymas Kauno
ligoninė — kiti Vilkauskų. Policijos pas-
tangomis suimtas ir antras plėšikas M.
Barzdaitis naktį iš 8 į 9 d. kovo.

Iš Bajorų kalėjimo pabėgo prižiū- rėtojas su kaliniu plėšiku.

Bajorų kalėjime buvo laikomas ke-
liolikai metų nubaustas už plėšikavimą
Juozas Balsys 27 metų amžiaus. Balsiui
dar liko kalėti 8 metai. Balsiui pavyko
prikalbėti jaunesnįjį Bajorų kalėjimo pri-
žiūrėtį ja Bronių Kavlauską, 24 metų
amžiaus.

Kovo 11 d. apie 13 val. prižiūrėto-
jas iš kalėjimo pasišėmė kalinį Balsį ir
nuėję į Kretingos katalikų kapus neva
vieno paminklo formos nuimti; mat, Bal-
sys kalėjime buvęs laikomas akmens dar-
bų specialistas. Kazlauskas nuėjo su Bal-
siu ir nebeįėjo.

Kazlauskas bėglamas pasišėmė su
savimi 2 rev. Iverius ir apie 200 šovinų.

Daroma kvota dėl Voldemaro strai- psnio

Iš tikrų šaltinių teko sužinoti, kad
dėl A. Voldemaro str. įdėto į hitlerininkų
kai rašti, kriminalinė policija pradėjo
kvota. Kriminalinė policija nori nustatyti
kokiu būdu šis Voldemaro straipsnis pa-
teko į hitlerininkų laikraštį.

Rado nužudytą žmogų

Tarp šaulių ir Joniškių stočių ge-
ležinkelio bėgių rasta negyvas ir sužalo-
tas Joniškių apylinkės uklininkas Sabalia-
uskas. Kol kas jo mirties aplinkybės ne-
iširtos, bet manoma, kad vagone jis bu-
vo užmuštas ir išmestas iš traukinio.

Bulgarija ir Turkija nori su Lietuva sudaryti prekybos sutartis

Iš Bulgarijos ir Turkijos į Lietuvą
gabenama tabakas, o iš Lietuvos nieko
nueksporuojama. Dabar sudarant preky-
bos sutartis ir kavimo pagrindais, Lietu-
va reikalauja, kad ir Bulgarija su Turki-
ja ką nors iš Lietuvos pirktų. Kadaigi-
tom valtybėm tabako riuka Lietuvoje yra
svarbi tai jai jau siūlo sudaryti su Lie-
tuvą prekybos sutartis maiau pagrindais.

Žmogus be laikraščio yra aklas
kurėjas ir neblis. Jei nenori tokio bū-
ti, užsienietis „AIDA“.

APIE VĖZIO LIGĄ

Rašo Dr. T. Dandaitis.

Bendrai, žmonės mano, kad dabarti-
niū laiku daugiau žmonių serga ir mirā-
ta nuo vėžio ligos, negu seniau. Tiesa,
kad didėjanis skaičius sergančių ir mirė-
jų paduodama, net ir statistinėse žiniose, bet
faktas yra ir tas, kad dabar daugiau žmo-
niū pasiekia suaugusių ir senatvės metų,
negu pirma. Labai didelis skaičius žmo-
niū, kurie būtų susilaukę vėžio ligos, se-
niau išmirdavo daugiausia vaikų ligomis.
Aišku, kad tas galėjo sumažinti skaičių
sergančių ir mirėjų nuo vėžio.

Akylus daktarų tyrinėjimas įrodo,
kad bendrai žmonės klaidingai supranta
tokius skaičius. Dabar daktarai suranda

Amerika pasiūstos kelios dėžės lietuviškos degtinės

Vienas Lietuvos eksporteris jau pa-
siuntė Amerikon kelias dėžes 50 laipsniū
degtinės amerikiečiams susipažinti. Deg-
tinės pavizdžiai pasiūsti toms firmoms su
kuriomis jau nuo ankščiau susirašinėta.

Amerikonas pasamdė piliečių nužū- dyti jo žmoną

Šeštadienį apeliacijos rūmai sprendė
vienu keistą žmogžudystės bylą.

Tortingas amerikonas rokiškėnas Ži-
buolis, įsimilėjęs p-č Eidukaitytę ir norė-
jo su ja susituokti, tačiau kludė žmona.
Tai Žibuolis pasamdė pil. Sablinską, kad
tas jo žmoną nužudytų. Žibuolis net pa-
darė su Sablinsku sutartį, kad jei tas
Žibuoliene nužudys, tai Žibuolis jam
duosias 4 ha žemės.

Žibuoliene nužudyti dar padėjusi ir
Žibuolio meluzė Eidukaitytė.

Viena naktį, kai Žibuoliene su su-
num miegojo, Sablinskas pritykojo ir ją
nušovė.

Panevėžio apyg. teismas Žibuolį su
Sablinsku nubaudė visą amžių kalėti, o
Eidukaitytę 10 metų.

Apel. rūmai Žibuoliui ir Sablinskiui
bausmę patvirtino, o Eidukaitytę sumaži-
no iki 6 metų suuk. darbų kalėjimo.

Lito vertė nebus paliesta

Paskutinėmis dienomis kai kurių
sluogėnių leidžiamai gandai, esą, netrukus
busianti numušta lito vertė Čekoslovakij-
jos ir Amerikos Jungtinių Valstybių pa-
vyzdžių šį kartą, kaip tenka patirti, to-
kių gandu šaltinis yra Klaipėda ir vokie-
čių pasienis. Jau gandu kilimo vieta aiš-
kliai parodo, kokie sluogėniai ir kieno
naudai šiuo nerimą keliančius gaudus
leidžia.

Pasiteiravę, sužinojome, kad vyriaus-
ybė ir Lietuvos Bankas kaip ligšiol nie-
kuomet nemane lito vertę numušti, taip
ir atityje lito vertė lieši. Gaudus apie
lito vertę numušimą gali leisti tik mūsų
ekonominės nepriklausomybės priešini-
kai provokacijos tikslais.

daugiau žmonių turinčių vėžio ligą, nes
medicinos mokslas pasiekė geresnio supras-
timumo, kaip atskirti vieną ligą nuo kitos.
Čia aišku, kad ir apie vėžį mažiau turė-
ta supratimo ir todėl rečiau apie tai buvo
girdima, iš ko bendrai žmonės įgauna
klaidingą supratimą, sakdami, kad pir-
miau mažiau žmonių sirgdavo vėžio liga.
Tas pats skaičius, o gal ir daugiau.
Sirgdavo žmonių vėžiu, bet jų liga nebu-
vo taip teisingai nustatoma, kas klaidingai
sumažindavo skaičių sergančių ir mirā-
tančių nuo vėžio. Prieš kelioliką metų, ka-
da senyvas žmogus mirdavo, visuomet
buvo sakoma, kad mirė nuo senatvės,
nes mirties priežastis tik retuose atsitiki-
muose būdavo teisingai nustatoma.

Dabar jau daugumoje atsitikimų vė-
zys ne tik esti sulaikomas, bet ir išgydo-
mas, jeigu tik ligonis anksti pasiduoda iš-
tyrimui. Bėda yra žmonėmis tame, kad li-
gonis eina pas gydytoją tada, kada liga
jau išsiplėtusi iki tokio laipsnio, kada or-
ganas jau galutinai vėžio sužalotas.

Ar kiekvienas augimas gali pasi-
keisti į vėžį? Ne, bet dažnuose atsitiki-
muose tam tikro pobūdžio augimai pas-
sikelėlia į vėžį, jeigu nebuna etatinamai
ir laiku gydmi.

Labai retai vėzys prasideda umai.
Dažnai vėzys prasideda chroniškuose au-
gimuose, kurie savaimi negiję: taipgi
vietose, kuriose yra nuolatos trinamos
arba ezinamos mechaniskų būdu. Turint
bet kokią žaidą, spuogą arba augimėlį,
kurie savaimi negija, reikia rimtai jais
susidomėti: Butinai juos reikia anksti
praešalinti, kad nedavus progos vėžiui iš-
simesti.

Svarbu patėmyti moterims. Patė-
mijus kieta, nebūliaujantį pūmpurėlį ant
kruties visuomet reikia susidomėti, ar
tai nėra pradinis vėzys. Kraujavimas iš
chroniška negijančio, prukiurosio augi-
mo tik lengvai paliečiant, yra suone ti-
piškas ženklas vėžio. Staigus užkietėji-
mas vidurių pasenus žmonės gali būti
ženklų vidurių vėžio. Patartina nuimti
X-spindulių paveikslus. Anksi patėmijus
vidurių vėžį ir tuojau padarius operaci-
ją, duoda gaudėtinai gerą rezultatą.

Kraujavimas iš mėlinės žarnos
(rectum) reiškia dvi svarbiausias mėli-
nės žarnos ligas. Pripuolamai gali būti
ištytę venos, o antra — vėzys. Čia jau
be atidėjimo reikia atskirti vieną ligą
nuo kitos. Juo ankščiau bus patikrinta,
gerėnės pasėkmės bus gydyme.

Pastovus vėžio išgydymas priklaus-
o nuo to, kokią vietoj jis auga ir kaip
anksti buna pradėtas gydymas. „N.“

KĄ SAKO PREZIDENTAS ROOZEVELTAS

Kalbėdamas anadien NRA vadų
susirinkime, Washingtone, prezidentas
Roozeveltas pasakė:

„Turiu pabrėžti da syki, kad ta
sunki ir pavojinga padėtis, kurioje per-
nai buvo atsidurusios Jungtinės Valsti-
jos, susidarė dėl bendros nuotaikos, ku-
rią išreikėti šiais žodžiais: Kiekvienas
lai žiuri tik savęs, o kitus tegul ima
velnias.“

Tuomet mes nežinojome tiek daug,
kiek žinome dabar, ir galimas dalykas,
kad tas neprotiškas (crazy) 1919-1929
metų laikotarpis atities istorijoj bus
pavadintas kaip geriausi Amerikos gy-
ventojų laikai.“

„Ištikimų gi faktas yra toks, kad
per tą kelisat metų mūsų kirsto demo-
kratijos aparatas buvo visiškai paliojęs
veikti.“

„Krešto Pramonėi Gairinti Įstaty-
mas dabar yra išėistas tuo tikslu, kad
kuo daugiausia gero padarius didžiau-
siai gyventojų didžiumai.“

„Šitoj didžioj evoliucijoj, per ku-
rią mes dabar žengiamo, bendras amir-
kietis atlieka puikų darbą, kuomet jis
prieina prie to kritiko, kuris visomet
ieško priekabių, ir pastato jam klaus-
imą: Na, seni, o ką gi tu pata tum de-
ryti?“

„Kiekvienas mano padarytas tyr-
nėjimas ir kiekviens mano gauta žinis
neišvengiamai veda mane prie išvados,
kad dabar mes visi bendrai turime ste-
gtis tuoj kelti darbininkų algas ir trumpi
piuti darbo valandas.“

„Atėjo jau laikas mums padaryti
pyskanta, atitaisyti savo aiškias klaidas
ir užmokėti už įrodytus nusikaltimus.“

Laivu agentura "BREMEN"

Cargo Santa Ephigenia, 13 Telef. 4-1152

Laivakortės išsimokėjimui. Parduodam laivakortes European ir šama-
das iš bilę kurios Europos vietos į Braziliją, ilgam išsimokėjimui.
Skubiai paruošiam visuz dokumentus įvažiavimui Brasilijon pigiau-
sionis kainomis.

Teiraukitės patys į laivų agentura "BREMEN"
Largo Santa Ephigenia, 13 Telefone 4-1152 S. PAULO

**DANTU GYDYTOJAS
JOSE LEVKOVICH**

R. Silva Pinto, 46 (Bom Retiro)
Atsižvelgdamas į sunkų būklę, nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro purceleno 8\$000; gryno aukso danties vainikėlis 4\$000.00.
Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

ADVOKATAS

Dr. Carlos Monteiro Brizolla
Paruošia Brazilijos pilietybės popierius, veda kriminalines ir komercines bylas.
Raštinė Rua Libero Badaró, 10, 3 aukšt. salės 332-334.

DR. H. S. MINDLIN

RUSU MEDIKAS
Vidujinių, moterų ir venerinių ligų gydytojas.
Priėmimo val. nuo 2 iki 4 val.
Telefonas 4-5515
R. Barão de Itapetininga, 10 5 aukšt. — Salė 520
Ir nuo 4,30 iki 6,30 ant rua Capita Matrazzo, 9
Buto telefonas: 4-0854

Pranesimas Visuomenei

**FOTOGRAFAS IS
KAUNO
GILUC**

savo monišku darbu daro moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausių užsienių medžiagų papiginta kaina.
Be to, europiečiams daroma nuolaida.

Adresas: Rua José Paulino, 181
Bom Retiro.

**Priėmėjas
(AKUŠERE)**

Marietta Passerini

Priėmimo valandos:
nuo 8 v. ryto iki 4 val. p. p. ir
nuo 7 val. vak. iki 9 val. vak.
Rua Silva Pinto 47
Tel. 5-3584
Bom Retiro

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja 12\$. Prieš šiu ti įvertintam laikui auro „L. A. B.“ R. da Mooca, 424.

MEDICINOS FELČERIS

Is. Garlo

Baigęs rusų medicinos klasinę mokyklą su 25 m. praktika ligoninėse ir klinikose Rusijoje, Vokietijoje Lietuvoje ir Lenkijoje, pritykęs gydyme vidurinių, odos, lyties (venerinių), nervų, sifilis ir t.t. (tanemija) mažakraujystės ir kitų ligų.

Priėmimo valandos rytą nuo 9-10 v.; po pietų nuo 2-2,30 v. ir vakare nuo 6,30 v.

Kalbama lietuviškai ir kitomis kalbomis
Rua Anhaia, 100 S. PAULO (Bom Retiro)

**DAKTARAS
A. JAZARA SNEGE**

(Maskvos gydytojas 1914 m.)
Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa Vista ir 25 de Março).
Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinot, kad malonu ir pigu rūkyti nekenksmingo nikotinėse gilzėse, kurių mundštukuose yra vata ir sunaikina n.kotina. Labai pigiai kaštuoja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. — 1\$500, taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 1\$000. Persiuntimas interporan 000 št. gilzų — 6\$000.

BUA S. CAETANO, 208 — S. PAULO

Casa Genny

Papirosinė popiera „Paris“ 100 knygučių ir vienas kartonas 12\$000.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobroloja Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chumadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

Carteiras para operarios

Darbininkams ir tarnautojams, kas ateis su šiuo skelbimu, darome vertimus už papigintą kainą.
KALBAMA LIETUVIŠKAI.

**DR ADOLPHO TAUBKIN
ADVOKATAS**

(Diplomuotas S. Paulo Faku tete)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimai ir pardavimai ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukšt. Tel. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.

KALBA LIETUVIŠKAI

Dr. Carlos Spera

Vaikų ir kitų ligų gydytojas — specialistas

Priima ir išgaminuoja ligonius kasdieną, b/e valandą.

Rua Silva Pinto, 47 sobrado. (Bom Retiro)
Telefonas 5-3584

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetu.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja — Sifilis.
Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.

Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukšt
Tel. 4-0715.

**Vokiečių fotografijų
istaiga
„BERNARDO“**

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinaime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) S. PAULO

**Vaistinė
PASSERINI**

Provizoriaus
CARLOS PASSERINI

Leidžiamė adatas. Kainos pigos. Patarnaujame ir naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 49 (Bom Retiro).

Telephone 5-3584, S. PAULO

**LABOTORIJA
MEDICINIŠKAS ISTYRIMS**

(Nugarakaulio smegenų kraują šlapnuo ir išmatų) Tikras ir geras.

Dr M. KANDIA IR A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt. Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVISKA VAISTINE

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. -6307 (BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius. D. RUMMEL
Diplomuotas Kozanlaus universiteto.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su gidele praktika Europoj ir Brazilijoje.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų šlapimo ir išmatų ištirimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

Charutaria Central da Mooca

Isteigt 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Viokiausi ir rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti gilzės ir kiti reikalingi rūkantieji dalykai. Taip pat geriausios rūšies tabakas palaidas, pokelialis ir „corda“.
Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.
S. Paulo, Rua da Mooca, 420. Tel. 9-1264.

Vaistinė ir kosmetikos sandelis

„MUNICIPAL“

Farmaceuto
Abraomo Gorenšteino
Cheminiai produktai, įvairūs vaistai, vietos ir užsienių higieniški kvepalai.
Rua Barão de Itapetininga, 36. Tel. 4-7757.
S. PAULO

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirpimas plaukų, ondulavimas Marcel ir Permanente su garantija 10 mėnesių, 12\$000. Manikiūras ir veido masažas. Darbas atliekamas greitai ir gerai, pigiau negu kitur

Rua José Paulino, 106
APOLONIJA DEGUTIENE

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v.

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt. Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Policlinica Medico - Chirurgicala

Rua José Paulino, 109 - sobrado. Telef. 5-6307

Bendra klinika vidujinių ir moterų ligų — urinarinis gonoreja — siphilis. Ligos vaikų - ausų - nosies ir gerklės

r N. Pessolano — vyriausias chirurgas Humberto I ligoninės - moterų ir urinarinių ligų specialistas.

Dr. J. Malzoni — Humberto I ligon. medikų narys — vaikų ligų specialistas

Dr. B. Gravino — Humberto I ligon. medikas — ausų, nosies gerklės ligų specialistas.

Dr B. Levin Dentistė — Burnos ir dantų ligų specialistė. — Traukia, sutalšo ir deda naujus dantis.

CONSULTA 10\$000.

Priėmimas: 13-14,30 v. ir 17-19,30 v. v.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Subankrutavo „Lietuviai Brazilijoje“ M. Dročiūno tragedija

Tur būt kai kas yra žinoma, kad S. Paulo mieste buvo Lietuvos laikraštis, „Lietuviai Brazilijoje“. Dabar jau jo nėra, jis subankrutavo ir liko uždarytas už piktąsias skolas.

Štas laikraštis gimė 1929 met. pradžioje vieno jo lietuviams lieviams labai gerai žinomo „sąžiningo patarnavimo“ agentūroje. Jo leidėjai ir redaktoriai buvo tos „sąžiningos“ agentūros tarnautojai. Ypatingai labai gerai žinomas lietuviams savo visokioms apgyvystėms išvytausias „Liet. Brazilijoje“ redaktorius Juozas Ruškys. Taigi tas laikraštis buvo išleistas nuolat Lietuvos išsiviję ir vilioji jį viokiui reikaluose j „sąžiningo patarnavimo“ agentūra pas „sąžiningus“ jo tarnautojus. Tuo būdu ne vienas išsivis buvo apgautas. Ir kuomet jau minėti „sąžiningi“ žmonės išvilioję iš lietuvių nemažai pinigų pagėge, laikraštį „Liet. Brazilijoje“ pasidėmė leisti naują konsulas P. Mačiulis, apmokėdamas jį leidimo išlaidas, Lietuvos izdo piniginis pažymėjimas, kad pinigai išleisti socialiai pašalpei.

„Lietuv. Brazilijoje“ Mačiulis leido tol, kol nepadarė skolinkiai reikalauti skolos iš laikraščio, kurį padarė plemiaji jo savininkai, kaip, pav. „garbiogais“ J. Ruškys.

Mačiulis perėmęs savo žinion laikraštį, be abejoj, turėjo apmokėti ir jo skolas. Bet to nepadarė. O kadangi „Liet. Brazil.“ skolų turėjo daug, tai reikia ar uždaryti laikraštį, ar sumokėti skolas. O Mačiulis, kaip žinoma, nori tik imti, o neduoti, tai ir laikraščio skolas atsisakė mokėti. Emė jį ir uždarė. Vidinai, „Liet. Brazilijoje“ subankrutavo dėl skolų. Bet kas svarbiausia, kad Mačiulis nieko apie laikraščio uždarymą nepasakojo savo skaitytojams. Tai labai negerai. O, gal jis visai neturėjo nė vieno.

Tai taip negarbingai savo dienas užbaigė afektu išleistas, kon. M. Čiulio globotas „tautinis“ laikraštis „Liet. Brazilijoje“.

P. Lietūvis.

Žiburiečiai eina su darbdaviais

Balandžio 14 d. „Krautu“ dirbtuvės darbininkai buvo sutarę pasikeisti streiką dėl pakeltimo uokesčių. Streikas buvo paskeibtas, ir buvo aišku, kad būtinai laimėję, nes patys darbdaviai buvo atvykęs tautis. Bet staiga iš darbininkų tarpo streikuojū, kurie atsisakė streikuoti sutikdami dirbti už mažesnę kainą. O tie streikuojū buvo lietuviai „Vladas ir Alfonsas Davelkinai“, kurie priklausė „darbininkams“ žiburio organizacijai ir savo laiko didėjęs kovotojai už darbininkų reikalus. Tie „kovotojai“ ir pardavė visos dirbtuvės darbininkus darbdaviam dirbti už mažesnę atlyginimą.

P. Salva.

Nuo redakcijos. Žiburio draugija buvo praeigų žmonių kultūrinė draugija ir ilgą laiką gražini veikė. Bet jį ją išsivovė „tikri darbininkai“ ir žiburio draugiją sugriovė prijungdami ją prie Kultūros draugio, kuri yra labai „darbininkiška“.

Kodėl toks geras konsulas?

Per paskutines porą savaitių mūsų konsulas visu smarkumu pradėjo dalyti pašalpas (tik žinoma, savo prieteliais) ir pradėjo viešai skelbi, kad jis gaunamas pinigų tikrai neieškojavo savo reikalams, o tik duoda bedarbiams. Bet, ku p. konsulas buvo per penkis metus, ir kur padėjo vienas siūstas pašalpa? Kodėl dabar jis nori pasi olyti tokio geradario, kuomet jau rengiasi išvažiuoti iš Brazilijos? Gal būta, kad jį nuievažavus žmonės gailėtusi? Gal būta ramus, nieks jį neigti, žmonės net džiaugėsi atikratę tokį žmogaus.

Bedarbė.

Žmogus be laikraščio yra aklas kurčias ir neblie. Jai nenori tokio būti, užsirašykite ir nok „AIDA“.

Iš skurdo ir susigraūžimo dėl šeimninio gyvenimo atėmė sau gyvybę.

Pereitam antradienį „L. Aido Br.“ redakcija apturėjo siuntinį. Jame buvo rastas Lietuvos užsienio pasas Motiejus Dročiūno ir šeimos, porą liūdijū, dveji metrikai gimimų ir vedybų, kelios fotografijų nuotraukos ir mažą liūkelį parašytą piešetu ant moltos gabalėlo popieros. Laikelio turinys toks:

„Mielas Petrai Tveraga! Būk malonus šią knygutę persiūsti „Lietuvių Aidas Brazilijoje“ redakcijai, o ji kad perduotų ant Villa Bella gyvenančiam Paului Paviloniui. Nes jei prireiks mano vaikams, jie ras pas jį.“

Paskutinis sūdiav. Einu į dausa. Motiejus Dročiūnas.

Petras Tveraga išpildydamas M. Dročiūno prašymą, visus tuos dokumentus priiuntė „L. Aido Br.“ redakcijai ir pažymėjo, kad balandžio 19 d. vietiama darbininkams išėjus darban, Motiejus Dročiūnas likęs vienas, pasikovė.

Platašniū žiniū suteikė apie M. Dročiūno tragediją vienas darbininkas, kuris draugė gyvena su juo. Jis raš:

Šų metų balandžio 19 diena, 7 val. ry.o, Barb cėna fazendoj, darbininku barake likęs pats vienas, pasikovė Motiejus Dročiūnas, 39 metų amžiaus, kietis iš Garliavos miestelio Kauno apskrėčio. Velionis paliko žmona ir du mažamečius vaikus mergaitę ir berniuką. Jė šeimyna gyvena „S. Paulo“ mieste. Rodos, kad Motiejus su savo žmona buvo atsiskyrę.

Kas per priezastis vertė Dročiūnui nusirūdyti, nežaisko, bet spėjame, kad dėl didėlo skurdo ir sugriūto šeimninio gyvenimo, dėl ko jis dažnai kaltino savo žmona.

Velionis dirbo šioje fazendoje jau keturis mėnesius, buvo rimtas, visų mylimas ir susipratęs darbininkas. Prieš kelėtą dienų Dročiūnas susirgo dėl blogo maisto ir klimato sąlygų. Jo draugai kreipėsi pas patį fazendierį, kad tas suteiktų ligonini kokią pagelbą. Bet fazendierius nekreipė dėmesio. Taip pat buvo reikalaujama pensiono savininko, kur visi darbininkai valgo, kad tas pagerintų ligoninai maistą. Nes maistas labai prastas ir to dažnai truksta, nors už j. Gražys ir Otto R. tifer.

Kas norite pirkti

pigią ir gerą vartotą, beveik naują, SIUVAMA MASINA, ten o na j sandėj ant Rua Conselheiro Ramalho, 274. Tel. 7-6191 (kampas av. Brigadeiro Luiz Antonio). Bondės: 3, 5, 40, 47, Parais, Avenida r Villa Clementino. Rankinės nuo 60\$00, kojines nuo 150\$000 ir daugiau. Persiuntimas mūsų sąskaiton.

A. BOCEVIC

Lietuviu Alfaiataria

Vinco Tendzegolskio

Persikėlė į naują vietą ant Rua Miller, 77.

Siuvami vyriški rūbai pagal naujausios mados pigiai, greitai ir gerai. Didelis visokių modėzių pasirinkimas, užsieninių ir vietinių. Su garantija siūvame ir išsiuokėjimui lengvomis sąlygomis. Dava užsakyti nesigulėsite.

Nežinmirškite adresu rua Miller, 77 netoli Braz stoties

Ji mokama brangiai. Bet ir pensiono savininkas nepagalbėjo ligoninui. Tokiose sąlygose Dročiūnas darėsi vis didesnis ligonis. Be to dar jis griaužėsi dėl vaikų ir žmonos, kuri palikusi jį pradėjo gyventi su kitu.

Balandžio 19 dieną, kada visi darbininkai išėjo darban, Dročiūnas likęs vienas barake, užsidarė duris, sudėjo savo dokumentus į vieną vietą ir parašė trumpą laiškutį savo draugui, kad tuos dokumentus persiūstų „L. Aido Br.“ redakcijai ir po to pasikovė.

Darbininkai grįžę iš darbo, rado jį kabantį po balkiu. Buro tuojus pranešta policijai ir jį pribuvęs apžiūrėjo ir išvežė į Pontal mieste, kur ir palaidojo.

Barbasenos darbininkas.

Nori gyventi krikščioniškai

Lietuviai Kazys Barba paliko Lietuvos žmona, o pats atvyko Brazilijon laimės ieškoti. Ir surado. Užmiršo savo pirmą žmoną Lietuvoj, apsidėdė čia antrą sykį su lietuviute, kuri K. Barbai atnešė pasogos... du mulatukus (pusjuodinius vaikus). Bu b prisirašė juos ant savęs. Dabar kaip girdėt jo žmona iš Lietuvos žadanti atvykti Brazilijon. Kazys, išsigandęs ir su savo antra žmona pradėjo nebesitikti, sako jai, kad jis nori „krikščioniškai gyventi“ ir žada savo antą žmoną su mulatukais pamatli.

Susiedas.

Vikonis pašalintas iš soc. partijos

Urugvajaus socialistų partijos, lietuvių skyriaus lietuvi „Naujoji Banga“ praneša, kovo 26 dieną „socialistų skyriaus susirinkime visotiniu narių nutarimu buvo pašalintas iš Socialistų partijos Pranas Viktoris. Kokios pašalinimo priezastys laikraštis nepraneša.

Pranesimas

Visi „Liet. Aido Br.“ emėjai skolinkiai, kuriems dar buvo prateistas laikraščio siuntinėjimas, prašome atilyginti, nes šitas numeris bus išsiųstas paskutinis. Tė skelbiu, kad neiktumet be laikraščio. Redakcija.

PAŠTO DĖŽUTĖ

J. Kulicovas, J. Lekavičius, A. Bikelis, B. Girkus, D. Grabauskas, K. Jukna, I. Laurikėnas, J. Tamulaitis, M. Skarbanskaitė, P. Samulionis, L. Kaculytė, J. Stripski, K. Trebas, J. Svetikas, V. Guiga 2), A. Masliotis, Pr. Juchnevičius, J. Gražys ir Otto R. tifer.

Gromata ponui Petrai

Bon die ponas Petrai! Sveikinu tamstą paduodamas savo baltą ranką. Pirmiausia apznaičiau kad gavau tamtos gromata, bet skaičiau, skaičiau, net iš abiejų galų skaičiau ir nieko nesupratau. Labai negramatai ši karta parašyta. Tik tiek man aišku, kad vėl pas tamstą buvo šermens. O, įsuko giltinė į juų gaspađal Vargšelia „Lietuviai Brazilijoje“ pačiame vieke, taip nogla smerčia pasimirėl Taigi, mah rėdo, ar neesl čion tamta kaip „daktaras“ jam uždavęs kokiu nors nuodų? Visaip pasitaiko... Tos klaidos pareina nuo reikalo neįmanymo, mat se specai daro ne savo darbus...

Žmonės kalba, kad „Lietuviai Brazilijoje“ buvo labai pasileidę neužauga, visur kišę nosį kur reikia ir nereikia, iki auų buvo paskendę skolose ir tu, Petrai, kaip jo apėkūnas, turi atsakyti, arba atsėdėti. Mano razumu, abu šie dalykai, špėni honorovain „ponui“, Taigi, tamsta kaip „daktaras“ jį išsiuntei pas Abraomą

Rašai pons ir bedavoji, kad šermenis sugabena iš visų lietuviškų karčiamų krapnikų ir sutrešusius agurkus! Susipratęs vyras esi kad palaikai tautišką biznį. Žinoma, kas reikia, tai reikia, nieko nepadarysi. Yra sakoma, kad viena bėda tai ne bėda, bet, kaip žmogų, dvi, trys apėda, tai jau rieta...

Rašai pons, kad vos tik išsipaigirėl ir vėl naujas triukšmas ir netaiku gime „Lietuviai“. Vėl nauji kaštai, vėl brenėkus, krupnykas, agurkai, bobutės, kūmai, krikštynos ir kiti galai. Taip ir sumarmėjo pinigėliai siūsti iš „Užsienio Draugijos“ susipratusiems bedarbiams šelpti. Kas mat, vel mano tikrą tetą vakar maskoliškai keikdamas, be pašalpos iš savo kiemo išvyjai. Teta parėjus visa gerkle rėkė, kad prie gražios publikos jai sarmata padarei. Bus prastai, su moterims neverta prasidėti.

Skundiesi p. Petrai, kad net gumbu iš desperacijos buvai susirges, mat sumislinau gražyti skolą a. a. Butku už mėnesio pamsijoną ir prašmatnes vaikes naktinyje otyje „Termus“, prieš penkis metus, tik nežinau dabartinio jo adreso danguje. Taigi pykati ir prie visų kabinėjesi, rėdos kalti...

Gerai, kad tamsta man apie tai pranešai, aš duosiu rodą. Danguje a. a. Butku tie pinigai nereikalingi, taigi ko greičiausia ir dar su procentais siųsk tuos pinigus jo abliubonicai likusiai ant žemės, S. Paulo - Canindė tai bus kvit ir nereiks be reikalo save krimet ir kitų estli...

Džiaugiesi, kad apart manęs neturi, Brazilijoje tavorėciaus, nes visi kiti perprasti; vieni kriminalistai, kiti šnipai, melagiai, antri šliaučiai, tretii kriaučiai, kiti smuklininkai ir dar kitoki. Tiesa pons sakai, aš ir fanabernas vyras ir su kokiais ten zvoščikas ir uřednikais nenori turėti ir reikalų.

Skundiesi tamsta, kad negali nusipakalnt, vis per naktis vaidinasi numirėliai a. a. Butkus, Novikienė, Mockus ir kt. Sakai apipuošė imėklos, slogučiai viadnokliai, baidykles... Čia tai jau blogai reikės pakutę pildyti, gal atstos. Mano roda fokia: kas rytas atgedok tamsta davatų gadsinkas vakarais Lozorlaus giesmė, o vidurnaktyje ubagų raudas. Rodos, turėtų pamatyti. Dėl vieko pasitark dar tamta su kokia nors duchauna asaba tai bus dar geriau. Aš mat svietaunas žmogus, gal suklydau, iš kurio galo tas giesmes reikia pradet.

Paduodamas savo baltą ranką, sakau čiau. Garsonas.

P. S. Pranešk tamsta man, kuomet reikės atvažiuoti įslydėt poną į seną kraują.

«L. AIDAS BR.» galite gauti:

- Aido spautovėj — rua da Mocca 424.
- Ruų vaistinėj — av. Paes Barros Luz stoties kioškoj, Rua José Paulino ir Couto Magalhães gatvių kampo kioškoj, Lietuviškoj vaistinėj — rua José Paulino, 109.
- Krautuvėj „Vilnius“ r. Prates, 12
- Krautuvėj „Kaunas“ — rua Carmo Cintra, 32,
- Krautuvėj „Lithuania“ — rua Voluntarios da Patria 54,